

אש משפחתנו / הלינה קרוק

תרגום מאוקראינית: אלכס אוורבוך

הלינה קרוק (1974) היא משוררת, מתרגמת וחוקרת ספרות אוקראינית. פרסמה חמישה ספרי שירה, קובץ פרוזה קצרה וארבעה ספרי ילדים. יצירותיה תורגמו ליותר מעשרים שפות. זכתה בשורת פרסים ארוכה. בשנים 2017-2019 הייתה סגנית הנשיא של מועדון ה־PEN האוקראיני. מתגוררת בלביב. מלמדת ספרות אוקראינית וספרות כללית באוניברסיטה הלאומית על שם איוון פרנקו בלביב.

12

זמן ללא זמן (הומאז')

33 על 48
טכניקה משולבת
דינה ספרשטיין

13

*

מקומות ריקים אלה מסביב לשלחן -
נקראים, בני, דורות משפחתנו

את שיר חג המולד הזה אף אחד משנינו לא יודע לשיר
אל תתחיל

בתפלה הזאת אין מלים -
כל אחד פשוט שותק על שלו

אלהי, אני רוצה להחזיר את הצלע למישהו
אבל לכלם כבר - יש

*

אלהי,

אם יעדת לי כה הרבה
היה צריך לתת לי עצבים ככבלי ספינה
היה צריך לתת לי עור גס כבד־מפרשים
היה צריך לתת לי לב כבד כעגון

כדי לזרק אותו מעבר לדפן -
שאף גל לא יזיז אותו ממקומו

בָּיָם פְּתוּחַ
בָּיָם פְּתוּחַ כְּפָצֵעַ
בָּיָם מְלוּחַ פְּעוּר כְּפָצֵע־מוֹת

אתה אומר לי:
חתרי בדינה, ילדתי, חתרי בדינה
עד אשר אמציא משוטים

צִיר בְּשָׁמַיִם
סְנוּנִית וְדָיָה
אוֹמֵר לִי: עֵקֶבִי
אֲחֵרֵי שְׁתֵּי אֱלֹהֵי בְּתוּעָתוֹ,
אֲחֵרֵי שְׁתֵּי אֱלֹהֵי כּוֹזֵג
וְהוּן כָּבֵר כֹּה רְחוּקוֹת
שְׁאִינְנֵי רוֹאֶה מִי אֵיפֹה
לֹא מִבְּדִילָה אֵיפֹה מִי

התגלית העצובה ביותר היא
שלא יכול להיות שרק טוב
אין טוב בלי רע
אין טוב ברע בלעדיו

ערב חג מולד עצוב

שְׁמַתִּי אֶת בְּנֵי מַתַּחַת לְעֵץ -
בְּנֵה בֵּית, בְּנֵי, כֹּל עוֹד אֲתָה קָטָן
כֹּל עוֹד לֹא פְּשַׁלְתָּ בְּחַיִּים

הִנֵּה הִיא - אֵשׁ מְשִׁפְּחָתְנוּ
כֹּה עֵינֵפְתִי מִלְּהוֹסִיף זְרָדִים לְתוֹכָהּ

הִנֵּה הִיא שְׁתִּיקָתְנוּ - סִיג לְחֻכְמָה,
קַח כְּמָה שְׁתִּרְצֶה,

בְּשִׁבְלֶךְ כְּלוּם לֹא חָבַל לִי
בְּשַׁלְתִּי כֹּל מָה שְׁיִדְעֵתִי -
תְּרִיסֵר מֵאֲכָלִים מְלַחֵם וּמֵיָם

*

כְּשֶׁאֲנִי נִרְדָּמַת בְּזוּעוֹתֶיךָ עוֹד בְּצֵדוֹ הַשָּׁנִי שֶׁל סִינִי
כְּשֶׁבְּתוֹךְ הַחֹלּוֹת הַזְּרוּיִים
שֶׁל מְאוֹת הַשָּׁנִים
אֲחֵרֵי בְּנֵיךָ
יֹתֵר וְיֹתֵר עִמָּךְ שׁוֹקְעִים
בִּינֵיהֶם
וְאֶפְלוּ
לֹא בָּאִים כְּכֹר בְּחִלּוּמוֹת לְאִישׁ
תִּגְוַעְלִי
כְּשֶׁאֲתַעֲוֹר בּוֹדְדָה
בְּיָמִים סְדוּקִים בְּחֻצִים
בְּמִקוֹם בּוֹ הַכֹּל נִרְאָה פְּרִי הַזֵּינָה וְכָאֵב
בְּעוֹלָם נִעְדָר צְלָלִים
בּוֹ אֶפְלוּ הָאֶרֶץ נְטוּלַת שְׂרָשִׁים
מִתְגַּלְגֶּלֶת כְּעֶשֶׂב בּוֹרַח מֵעֵבֶר לְאֶפֶק גְּבוּנֵי
אֱלֹהֵי הָאָבוֹד
גַּם עֵדוֹ שֶׁלֹּא מִצְאָתִי
עִם הַשָּׁנִים מְחַסֶּרֶה יֹתֵר שָׁנָה בְּלִילוֹת
וְיֹתֵר מְדִי -
פְּנִים
כְּאִלוּ עָלִי לְהִזְכֵּר בְּשֵׁם שֶׁל כָּל אֶחָד מֵהֶם
כְּשֶׁאֲנִי נִרְדָּמַת...

16

17

*

אלכס אורבך הוא משורר דו-לשוני (אוקראינית ורוסית), מתרגם וחוקר ספרות. נולד ב-1985 באוקראינה, משנת 2001 מתגורר בישראל. החל מ-2015 הוא דוקטורנט במחלקה לשפות ולספרויות סלאביות באוניברסיטת טורונטו. פרסם שני ספרי שירה ומגוון תרגומים ספרותיים בעברית, רוסית, אוקראינית ואנגלית. שיריו ותרגומיו פורסמו באתרולוגיות ובכתבי עת ספרותיים. ארגן אירועי שירה ופסטיבלים רבים, האחרון שבהם הוא הפסטיבל הבינלאומי לשירה אוקראינית בת ימינו, בקיץ 2020. שירתו עוסקת באתניות מקוטעת, ריבוי זהויות ורב לשוניות, קוויריות, כתיבה תיעודית וזיכרון.

תודה לנועה מונסטר על עריכת התרגום.